

7

Vragenuur

Vragen van het lid Irrgang aan de minister van Buitenlandse Zaken over het bericht dat een topambtenaar van het ministerie van Buitenlandse Zaken een moord op rebellenleider Kony adviseerde aan de Verenigde Staten.

De heer **Irrgang** (SP):

Voorzitter. Een topambtenaar van het ministerie van Buitenlandse Zaken zou de Verenigde Staten hebben gevraagd, de Ugandese militieleider Joseph Kony te vermoorden, staat in een ambtsbericht van de Amerikaanse ambassade in Den Haag, dat gisteren naar buiten werd gebracht door de NOS, via WikiLeaks. Tegen Joseph Kony is sinds enkele jaren door het Internationaal Strafhof, gevestigd in Den Haag, een arrestatiebevel uitgevaardigd voor oorlogsmisdaden: moord, verkrachting, het rekruteren van kindsoldaten, kortom, verschrikkelijke misdaden. Daarvoor moet hij volgens de SP berecht worden door het Internationaal Strafhof, en indien wordt vastgesteld dat hij schuldig is, moet hij zwaar worden gestraft. Maar het is natuurlijk onacceptabel als een Nederlandse ambtenaar, nota bene in het land waar het Internationaal Strafhof is gevestigd, hier in Den Haag, ook wel de juridische hoofdstad van de wereld, de stad van het internationaal recht genoemd, voorstellen doet aan de Amerikanen voor een buitenrechtelijke executie. Moord zonder vorm van proces. Ik heb begrepen dat het ministerie gisteren heeft gereageerd, met de mededelingen dat het geen mededelingen wilde doen. Mijn vraag aan de minister is nu: klopt dat ambtsbericht, en zo ja, is dit op instructie, of met medeweten van de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, de heer Verhagen, gebeurd? Of dat het geval is of niet, hier is sowieso de ministeriële verantwoordelijkheid van toepassing.

Minister **Rosenthal**:

Voorzitter. Het gaat in datgene waar de heer Irrgang naar vraagt om een verslag, met de interpretatie van de Amerikaanse ambassade van een gesprek dat al dan niet heeft plaatsgevonden. Dit verslag is geschreven vanuit Amerikaans perspectief. De weergave van dat gesprek blijft, wat de regering betreft, voor de verantwoordelijkheid van de opsteller. Geen misverstand over het feit dat voor het optreden van ambtenaren van mijn ministerie geldt dat ze te allen tijde onder de ministeriële verantwoordelijkheid optreden en zijn opgetreden. Dat geldt voor mij, dat geldt voor mijn voorganger.

Wanneer het gaat om een gesprek dat zou hebben plaatsgehad: in gesprekken met de Amerikanen worden voortdurend – ik zeg het zoals het is – in vertrouwelijkheid bespiegelingen gewisseld. Wat daarover wordt gerapporteerd, is voor rekening van de opsteller. Het zal de Kamer niet verbazen dat onverkort overeind blijft staan, juist voor de Nederlandse regering, dat wanneer iemand naar het Internationaal Strafhof moet komen, dit de lijn is die moet worden gevolgd.

De heer **Irrgang** (SP):

Met het laatste kan ik het natuurlijk alleen maar eens zijn. Het zou toch niet anders moeten zijn! Maar ik constateer wel dat u zojuist geen antwoord gaf op mijn vraag, of het ambtsbericht een juiste weergave is van het gesprek. Daarom herhaal ik mijn vraag aan u: heeft een topambtenaar van het ministerie van Buitenlandse Zaken voorgesteld, Joseph Kony te laten vermoorden, om een prijs op zijn hoofd te zetten? Die bewoordingen worden gebruikt, en u geeft daar geen antwoord op. Ik vind dat u dat wel moet doen. Het is namelijk van tweeën één: of er worden hier over de uitlatingen van een Nederlandse topambtenaar schandelijke insinuaties gedaan door de Amerikanen, bondgenoten van Nederland, of het is niet zo. Dan hebben we ook een probleem, want dan zou hier door een ambtenaar van uw ministerie onder uw verantwoordelijkheid worden voorgesteld om een buitenrechtelijke executie te doen van iemand tegen wie nota bene een arrestatiebevel van het Internationaal Strafhof is uitgevaardigd.

De **voorzitter**:

U moet wel proberen via de voorzitter te spreken. Het woord is aan de minister, die een minuut heeft.

Minister **Rosenthal**:

Ik herhaal dat in gesprekken met de Amerikanen voortdurend bespiegelingen in vertrouwelijkheid worden gewisseld. Wat daarover wordt gerapporteerd, is voor rekening van de opsteller. Als de vraag van de heer Irrgang is of er een voorstel is gedaan om Kony door de Amerikanen te laten vermoorden, dan is het antwoord daarop: neen.

De heer **Irrgang** (SP):

Voorzitter. In het verslag van de Amerikanen wordt het woord "suggested" gebruikt. Dat is onder andere te vertalen met een voorstel. Ik begrijp de minister nu zo dat hij letterlijk zegt: dat is niet voorgesteld door een topambtenaar van Buitenlandse Zaken. Dat betekent dat hier een onjuiste, leugenachtige voorstelling van zaken wordt gegeven van de uitlatingen van een Nederlandse topambtenaar, namelijk dat hij niet heeft voorgesteld om deze man te laten vermoorden. Dan vraag ik u, mijnheer de minister, of u bereid bent deze ambtenaar volledig te rehabiliteren omdat de Amerikanen een onjuiste, leugenachtige voorstelling van zaken hebben gegeven van diens uitlatingen in dat gesprek. Dan zijn ook excuses van de Amerikanen op zijn plaats. Dan verwacht ik ook dat u deze mededelingen zal doen aan de Amerikaanse ambassadeur. Want wie weet wat voor misstanden er nog meer bij de Amerikanen zijn gerezen.

Minister **Rosenthal**:

Voorzitter. Zoals ik eerder heb gezegd, gaat het hierbij om een verslag met de interpretatie van de Amerikaanse ambassade van een gesprek dat al dan niet heeft plaatsgevonden. Ik geef aan dat het hierbij ging om bespiegelingen. Het verslag is geschreven vanuit Amerikaans perspectief en de weergave van dat gesprek blijft dus wat de regering betreft voor de verantwoordelijkheid van de opsteller. Daar heb ik niets aan toe te voegen en niets op af te dingen.

De heer **Irrgang** (SP):

Een bespiegeling is heel wat anders dan een voorstel. Dat is wat er staat. Als u zegt dat er slechts bespiegelingen

Rosenthal

gen door deze ambtenaar zijn gedaan, dan is het nu aan u om hier te zeggen dat u de Amerikaanse ambassadeur zal ontbieden om hem erop te wijzen dat dit een onjuiste voorstelling van zaken is van wat deze ambtenaar in de desbetreffende gesprekken heeft gezegd.

Minister Rosenthal:

Voorzitter. Naast het woord voorstel hoor ik hier ook "suggestion" noemen. Ik houd mij aan het feit dat het hierbij gaat om een verslag met de interpretatie van de Amerikaanse ambassade van een gesprek dat al dan niet heeft plaatsgevonden. Ik kan niet verdergaan dan dat. Ik houd het daar voor dit moment bij.